

^{P. 1014}
Tractatus ju-
ris Cameralis
de causarum
devolutione
ad cameram
imperialem et
denegalem...
justitiam

21 2 ^{20.10.} TRACTATUS
JURIS CAMERALIS,
DE
CAUSARUM DEVO-
LUTIONE AD CAMERAM
IMPERIALEM OB DENEGATAM
VEL PROTRACTAM A PROXIMO JU-
DICE JUSTITIAM,

Verf. NEC NON

DE

LITERIS PROMOTO-
RIALIBUS.

AD PART. II. TIT. XXVI. ORDINAT.
CAMER. VETER.

PRÆFATIO DE PUNIENDO
INSUPER JUDICE JUSTITIAM DE-
NEGANTE, VEL PROTRAHENTE
DISSERIT.

WETZLARIÆ,

Typis NICOLAI LUDOVICI WINCKLERI.
ANNO MDCCXLV.

LECTORI SALUTEM.

*Aus*as quidem ex capite *denegatae* protractæve *Iustitiæ* ad *Cammeram Imperialem* devolvi, tota die videmus: *Judices* verò *inferiores* reatûs sui *pœnas dedisse*, quis meminit? vid. *Blum. Process. Cam. tit. 30. §. 65.* Tantùm abest *Leges Germanicas* hac ex parte deficere: ut potiùs miserrimos ejusmodi *Judices* non in *una Lege Imperii* condignis poenis addictos esse legamus. Nunquid enim *Lex clara satis* in *Ordinat. Camer. part. 2. tit. 20. §. 4.* indistinctè *Fiscalem Cæsareum* excitat ad persequendas *violationes Ordinationis Politicæ*, in specie Anno 1548. promulgatæ? quæ ipsa *titulo 32.* ita habet: *Wollen wir allen Obrigkeiten hiermit aufgelegt, und befohlen haben, . . . bey ihren Nichtern zu versügen, daß sie den Parthenen auf ihr Ansuchen jederzeit schleuniges Rechtens förderlich, und ohnverzüglich verheiffen,*

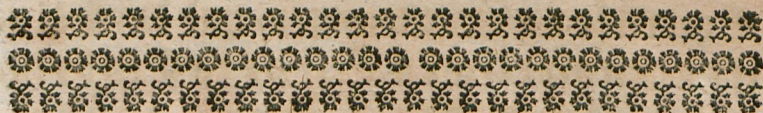

fen, und mittheilen, . . . bey Vermeidung
ernstlicher und unnachlässlicher *Pæn* und
Strafe, vermöge deren Rechten, und
sonst nach Gestalt und Gelegenheit der Per-
son und Sachen. *Quô ipsò Legislator in*
verbis: Vermöge der Rechten &c. ne-
quidem in pænis, jure communi sancitis,
acquiescit: sed insimul atrociores infli-
gendas pro modo graduve delicti, ibi:
Und sonst &c. *Supremis suis Tribunalibus*
reservat! Nunquid porrò in Recessu Im-
perii Novissimo §. 109. statutum est:
Wann sich auch aus denen an bemeldtem
Unserm Kayserlichen . . . Cammer-Gericht
durch *Appellation*, oder sonst eingebrach-
ten Rechtsfertigungen . . . *in facto* genug-
sam *verificiren* würde, daß aus des Rich-
ters Ungeschicklichkeit, oder Unerfahrenheit,
auch Versaumnuß, *Corruption*, oder Bos-
heit . . . . . daß Recht versagt, oder
verzogen worden wäre; so soll gegen
der schuldhaften Obrigkeit so wohl, als de-
ren

ren geordneten Unter-Richtern, gebührende
Bestrafung fürgenommen, und durch Un-
sern Kayserlichen *Fiscal* zu Einbrin-
gung solcher Straf, wie sich gebühret,
verfahren werden. Quibus saluberri-
mis & in honorem Justitiæ latis Legibus,
vellemus non accineretur illud vulgatum
Assessoris Kochii seu Magenhorstii dicte-
rium: *Quanquam universus mundus con-*
tra agat, tamen Fiscus tacet! Pœnas de-
nique 10. vel 3. marcarum auri, æstima-
tionis litis, indignationis Cæsareæ, amotio-
nis ab officio Jure Romano ejusmodi Judi-
cibus decretas; l. 6. Cod. Theodos. de Jurisd.
l. 13. §. 8. Cod. Justin. de Judic. Novell. 86.
Novell. 17. cap. 3. & Ziegler. in Dicast.
conclus. 23. §. 25. 26. 27. conclus. 24. §. 3.
enarrant; additō pro felicitate temporum
votō nostrō: ut nullus Judex *denegans pro-*
trahensve Justitiam impunis dimittatur,
sive causa per *Appellationem* seu per *Recur-*
sum ad Cameram Imperialem devenerit.

Ullum in casu denegatæ vel protractæ Justitiæ, quantumcunque illimitatum de non appellando Privilegium, aut primæ Instantiæ Jus Recursui ad *Tribunal Cæsaris* obstitit unquam, obstatve etiamnum; Inest enim tam Juribus primarum Instantiarum, quàm Privilegiis quibusve hæc vel expressa, vel tacita conditio: ut *tamdiu* saltem valeant *quandiu querulantibus non fuerit denegata Justitia*, vid. *Aur. Bull. cap. 11. §. 3.* Hinc, ut *in defectu Justitiæ* (qui æque per protractionem, quam denegationem contingit) *omnibus ad Imperialem Curiam, & Tribunal liceat appellare*, eadem *Aurea Bulla dicto loco §. 4.* expressè constituit. Licuit ergò de super appellare, licebat non minùs per *Recursum simplicem* Tribunal Cæsaris adire, hodieque ob denegatam protractamve Justitiam, cæteris paribus, tam per *Appellationis*, quàm *simplicis Querelæ* viam ex *part. 2. tit. 26. Ordinat. Cam.* ad Augustissimum Cameræ Judicium, si id *proximum* sit, causam differre licet. Quod *postremum*, præsentis Tractatûs argumentum esto.

§. 1.

Sedes materiae est in Ordinat. Cam. 1495. tit. 12. 1521. tit. 22. 1555. part. 2. tit. 1. §. 2. & part. 2. tit. 26. Concept. Ordinat. Cam. part. 2. tit. 1. §. 1. & part. 2. tit. 28. Reformat. Polit. 1548. tit. 32. Recess. Visitation. 1550. §. 20. Recess. Imper. 1566. §. 108. Recess. Deputat. 1600. §. 27. Recess. Imper. 1654. §. 109. & 163.

§. 2.

In *sensu morali* quidem non multum abest, qui causae cognitionem differt, ab eo, qui Justitiam omninò denegat; uterque enim in officio, deficit, hic apertè magis, ille plerumque sub quodam colore & magis modestè, unde etiam *Jus Romanum* eadem utrumque legislatione comprehendit, eademque prorsus poenarum mensura metitur; *Jure* tamen *Camerali*, saltem in ordine ad Processum, diversitatem quandam subesse volunt Gailius *lib. 1. obs. 28.* Ziegler. *dict. loc. conclus. 24. §. 2.* Deckher. ad Limbach. *Process. Informat. cap. 1. num. 4. pag. 29.* & in *Concord. Suprem. Imper. Tribunal. cap. 10. sect. 2. num. 16.* Rudinger. *Observat. pract. centur. 2. obs. 19.* ubi hic ait: „Denegari Justitiam, quando Litigator Judicium adiens, vel Litis progressum persequens apertè repellitur; protrahi verò per negligentiam Judicis in cognoscendo, vel exequendo commissam.

§. 3.

§. 3.

Priori casu Ziegler. & Deckher. inquirunt, illicò in Camera *Citationem* decerni; *posteriori* autem, vel requisitionis documentum *lapso termino legali* produci debere, vel *Promotoriales* à Camera petendos esse: *si nempe de causâ instruendâ, id est Lite incipiendâ, finiendâque questio sit*; nam si fortè in executione *Sententia* à *Judice inferiore* jamjam latae mora committatur, consultiùs *Mandatum de exequendo propriam Sententiam*, quam *Promotoriales* impetrari constat, vid. Deckher. ad Tennagel. de decernend. *Process. class. 2. cap. 15.* Denique *Promotoriales* etiam in casu *denegatae Justitiae* decerni, neque verum esse, neque consultum, nec obtinere, idem in *Concord. Supremor. Tribunal. dict. loc.* contra *Uffenbachium* monet.

§. 4.

Jam verò, si *Privilegia de non appellando* apud de Ludolf in *Catalogo Privilegiorum* recensita, vel in ejusdem *Corpore Juris Cameralis* exstantia, vel ab aliis *Scriptoribus* producta, inspiciantur; primâ statim fronte patebit, casum *denegatae* expressum, tacitè alterum *protractae* continere, & vicissim casum *protractae*, complecti illum *denegatae*. Sic in *Diplomate Albertino* Anno 1298. Archiepiscopo Moguntino dato apud Perillustrem Dominum Baro-

Baronem de Gudenus in *Codic. Diplomat. num. 428. pag. 983.* solus casus protractæ exprimitur, in verbis: „Quando Archiepiscopus requisitus in red-
 „denda Justitia negligens fuerit, vel remissus, „ &
 tamen casus denegatæ quoque subaudit. Pariter apud Schannat. in *Hystor. Episcopat. Wormat. probat. num. 261.* unicus casus denegatæ memoratur, sub quo simul ille protractæ intelligitur, add. *Aur. Bull. cap. 11.* Longum verò esset hîc singula percurrere. Dein si *Leges Camerales Praxisque* consulantur, utut rubrum Tituli, contextusque tam de denegata, quàm protracta sonent, Documentum tamen indistinctè vocatur *requisitionis*, & *denegationis*, vid. *Ordinat. Cam. part. 2. tit. 26.* ibi: *Requisitionem, & denegationem &c.* confer. Frider. Mindan. de *Mandatis lib. 2. cap. 53. §. 5.* qui idcirco nullam, vel perquàm exiguam differentiam inter denegatam & protractam Justitiam esse statuit.

§. 5.

Processum quod attinet, hac duo: Wann das Recht kundlich versagt, oder mit Gefährde verzogen wäre, in ordine ad impetrandam *Citationem* pari passu ambulant, vid. *Ordinat. Cam. 1495. tit. 12.* ibi: Das Cammer-Gericht soll keine Ladung erkennen, . . . es wäre dann Sache, daß der Supplicant vor denen ordentlichen Unter-Gerichtern

B

Recht

Recht ersucht, und ihm das kundlich versagt, oder mit Gefahrde verzogen wäre; per consequens, si ex *Decretis protractoriis*, aut aliunde de dolo protrahentis liqueat, æque statim ob doloſe *protractam*, quàm quidem ob aperte *denegatam* Justitiam, *Citatio* in Camera decernenda erit, Blum. *hoc tit. num. 6. 7. 8.* Lyncker. *de Gravam. extrajudicial. cap. 3. part. 2. sect. 1. num. 1. §. 2. num. 3.* Modos verò per *requisitionem*, & *lapsum termini legalis*, necnon per *Promotoriales* effluxumque in iis præfixum *terminum hominis*, demùm *post eam Legislationem* in omnibus posterioribus *Ordinationibus approbatam*, & quidem *solummodò ad præsumtivè probandum dolum* invecos, quis est, qui extenuare auit ad *casum jam priùs decisum*? quo scilicet de *formali dolo* protrahentis fides probatioque facta est, fierique potest. E conversò: si *Justitia* quidem *aperte denegata* sit, gravatus autem *ejus rei* documentum nullum habeat, habereque queat; non videmus, quo jure, quave ratione à modis *præsumtivam probationem denegatæ Justitiæ faciendi* excludendus sit, aut ipsi eadem procedendi via in casu *denegatæ*, quæ in *protracta Justitia* obtinet, denegari valeat. Cæterùm ultrò largimur, tam in casu *denegatæ*, quàm *protractæ Executionis*, consultius esse ad *Mandatum de exequendo propriam Sententiam*, quàm ad *Promotoriales* confugere.

Quo-

Quotiescunque igitur aperta denegatio iustitiae probari nequit, idem prorsus, qui in protracta observatur, Processus ineundus erit: utpote quem nihil aliud, quam probationis difficultas introduxit, ceu ex sequenti Legislationum historiâ manifestum reddetur.

§. 6.

Postquam nempe Maximilianus I. in *Ordinat. Cam. de Anno 1495. tit. 12.* sanxisset: Daß das Kammer-Gericht in erster Instanz oder Rechtser-tigung, auf niemands Klag oder Ansuchen, Ladung erkennen oder geben solle, die Königlich- oder Kayserlicher Majestät und dem Reich nicht ohne Mittel unterworffen seynd, und sonst ihren ordentlichen Richter haben; Es wäre dann Sache, daß er vor denenselben ordentlichen Unter-Gerichtern Recht ersuchet, und ihme das kündlich versagt, oder mit Gefährde verzogen wäre; experientiâ compertum est, Supplices *aperta denegationis, dolosaeque protractionis* probatione saepissimè destitui. Interea tamen querelæ partium non deerant: Daß sie gegen ihre Widertheil an denen ordentlichen Gerichtern nicht Rechtens bekommen mögen. Consultum itaque Legislatori videbatur: Daß in demselben Fall eine Zeit bestimmt, darinnen die Sache angefangen und geendet werden solle. Tandemque annuentibus Statibus

Imperii conclusum est: Daß die Zeit darinnen gesetzt werden solle; inmaßen der *Articul* von der Rechtfertigung gegen Fürsten, und Fürsten-mäßige inhaltet; videatur *Ordinat. Cam. de Anno 1500. tit. 12.* Qui *Articulus* cum in *Ordinat. Cam. de Anno 1495. tit. 26.* contineatur: *pandendis Judiciis* mensẽ, (id est 30. dies) *finiende* verò *Liti* semestri, eoque per decretum prorogato Annum, Jahr und Tag (id est Annum & 6. Septimanas) præfixum esse liquet; Anno scilicet à Die, quo Libellus in Judicio editus est computato, vid. *Decker. Vindic. tit. 27. num. 105. & 107.*

§. 7.

Exceptionem unam addidit Legislator in verbis: Doch solle es in denen minderen Gerichten, nach ihrer Gewohnheit, Herkommen, und Gebrauch gehalten werden. Quippe prout Germani ab institutis propriis recedere novasque legales formas assumere non solent facile: ac aliundè memorata dispositio solummodò deprehensum in Lege Imperii defectum termini supplere voluerit, mirum non est, adæquatè cessante ratione Legis, illa Judicia inferiora excipi, quæ in præfigendo certo termino Legem Imperialem prævenerant.

§. 8.

§. 8.

Itaque Legislator *ideo* certum terminum, intra quem Judices inferiores Judicia pandere Litesque finire deberent, præfixit, ut ex ejus decursu Camera de aperta denegatione, dolosave protractione *presumptivè* constaret. Porro non solum *requisitionem* *ordinariorum* *Judicum*, cum illa, quæ fit *super Austragis*, una regula comprehendit; sed & *eodem* plane tempore ab *ordinario quocunque*, ac quidem *Austragali* *Judice* litem terminari voluit, quæ posterior tamen constitutionis pars, de *Judicio* scilicet intra cursum semestris annique peragendo, in *Ordinat. Cam. 1555. part. 2. tit. 1. §. 2.* iterum omissa est, & fortè nunquam ad praxin pervenit. Interim illud immotum remansit principium: *quod probata requisitione, lapsoque post eam pandendis* *Judiciis* *præfixo mense, rectè Citatio super denegata* *protractave* *Justitia in Camera decerni possit, ac debeat*, vid. *Ordinat. Cam. part. 2. tit. 1. §. 2.* ibi: Es wäre dann Sache, daß einer die ordentliche Unter-Gerichte um Recht ersuchet, und ihm darauf in Zeit eines Monats zu Recht nicht verholffen worden wäre.

§. 9.

Ast cum denuò hæc ipsa *requisitionis probatio* novis difficultatibus ex eo implicaretur, quod *Judex inferior* documentum *requisitionis* aut non concederet,

deret, aut Notarii male habiti officium requirendi Judicem, Instrumentumque desuper edendi detre-
tarent, sicque litigantes, quibus requisitionis pro-
batio deficeret, sine jure esse cogerentur, huic quo-
que malo novum remedium per Promotoriales ex
Recessu Visitationis de Anno 1550. §. 20. allatum est,
ita, ut non amplius præcisè exigeretur requisitionis
documentum, sed in hoc puncto narratis partis in
ordine ad impetrandas Promotoriales crederetur.

§. 10.

Quamvis enim *dictus s. 20.* apertè de requisiti-
one super Austragis loquatur, ibi: Und nachdem
den Partheyen, welche die, so hohes Standes,
und andere Personen, laut der Ordnung ihnen
Rechts zu pflegen ersuchen, von denselbigen Er-
suchten keine Antwort erlangen; auch Notarien
nicht bekommen mögen, die von ihrentwegen sol-
che Ersuchung anbringen, und darüber *Instrumen-*
ta aufrichten, dadurch ferner erfolgt, daß sie nach
Verfließung der Zeit, in der Ordnung bestimmt,
vor Mangel des *Documents*, oder Beweisung ih-
res beschenehen Ersuchens, bey dem Kayserlichen
Cammer-Gericht *Proceß* nicht außbringen mögen;
So ordnen, und setzen wir, daß auf Ansuchen der
Parthen, oder ihres *Procuratorn*, Cammer-Rich-
ter und Benfizer gegen derselben Widertheil *Promo-*
moto-

motorial erkennen sollen, ihnen nach Flußweiss der Ordnung Rechtens zu pflegen, ohnangesehen daß die ersuchende Parthey ihres vorgethanen bey seinem Gegentheile Ersuchens keinen Schein vorbringen würde, vid. Cifner. *ad Ordinat. Camer.* fol. 347.

§. II.

Cum tamen anterior Legislatio jamdum ea, quæ de requisitione super Austragis terminoque legali juri reddendo præfixo disposita erant, universaliter ad quosvis ordinarios Judices extendisset: Assessores considerato Promotorialium fine tam Austragalibus, quàm aliis Judicibus communi per interpretationem extensivam eadem Promotorialium viâ generaliter contra quosvis inferiores Judices procedere non dubitârunt.

§. 12.

Qui stylus mox in legem abiit: *Ordinatio* enim *Cameralis de Anno 1555. part. 2. tit. 26. §. 2.* eum non solum universaliter approbavit, sed & omnem post insinuatâ Promotoriales litigantibus perperam obtrusam requirendi necessitatem remisit, in verbis: Und nachdem sich bißher an dem Kayserlichen Cammer: Gericht zu vielmalen zugetragen, daß die Partheyen *Promotoriales*, von deswegen, daß ihnen bey Churfürsten, Fürsten, Ständen,

den, und andern Obrigkeiten, vermög dieser Ordnung, nicht zu Recht verholffen worden, an gemeldtem Cammer-Gericht erlangt, und auch, wie sich gebühret, verkünden lassen; und sich aber folgendes beklagt, daß ihnen nach beschehener Verkündung, in Zeit der Ordnung, nicht allein nicht verholffen, sondern auch die *Notarien*, in deren Gegenwartigkeit der Churfürst, Fürst, oder Stand, Inhabts der *Promotorialen*, *requirirt* werden sollen, wider Recht und Billigkeit vergewaltiget und beschwehret worden, daraus dann gefolget, daß die *Notarien* je zu Zeiten sich zu solcher *Requisition* nicht mehr gebrauchen wollen lassen, und also die arme Partheyen *Requisitionem* & *Denegationem Justitiae* nicht beweisen können, und dadurch Rechtlos gestellet werden; (Animadvertet Lector: quod Promotoriales licet à probatione requisitionis antecedente supplicantem liberaverint, vide *suprà* §. 9. cum tamen novâ requisitione, cum Promotorialium insinuatione, vel post eam, facienda, hujusque probatione oneraverint; praxi sanè infelici originique naturæ ac fini Promotorialium contrariâ, ideoque à Legislatore rursus abolita, ut statim sequetur:)

Damit nun solchem der Billigkeit nach begegnet, auch daneben die armen Partheyen mit überflüssigen Kosten, so ihnen über beschehene *Execution* solcher neuen *Requisition* halben aufgethet, nicht beschweh-

schwehret werden, soll hinfürter ein jeder Churfürst, Fürst, Stand, oder Obrigkeit, dem obgemeldter maßen *Promotoriales* verkündet, und einmal *insinuiret* werden, in Zeit derselbigen, ohne weitere *Requisition* oder Ersuchen, dem klagenden Theil Rechtens zu verhelffen, den Richter oder Rechts-Tag zu ernennen und anzusetzen, und sonst Inhalts und vermög der *Promotorialn* zu handeln schuldig seyn; und da solches dergestalt nicht beschähe, soll alsdann dem klagenden Theil an dem Cammer-Gericht, ohngeachtet und ob gleich keine weitere Urkund des geweigerten Rechtens fürbracht würde, zu Recht, wie sich gebühret, verholffen werden.

§. 13.

Planè sicut Jure Romano in *l. 13. §. 8. Cod. de Judic.* denegatio protractiove Justitiæ ex solo lapsu termini præsumtivè probata videbatur, ita idem Legislatori Germanico & ad eundem effectum sufficere omninò visum est! Ex hæcenus deductis autem fluunt hæc veritates: 1ma. Quod *Promotoriales* sint remedium subsidarium in solatium, atque levamen eorum introductum, qui de facta requisitione lapsoque post eam termino legali, aut etiam de apertè denegata, vel dolosè protracta Justitiâ illico docere non possunt. 2da. Quod *Promotorialium* insinuatio iisque insertus terminus hominis,

C

termi-

terminique lapsus *præsumtivè* probet tam apertam denegationem, quam dolosam protractionem, quæ jam uno nomine des *verweigerten Rechts*, *Legge Camerali* compellatur. 3ta. Quod Promotoriales non solum decernantur sine probatione antecedentæ requisitionis; sed etiam absque ullâ novâ requisitione, illiusve probatione, elapso termino per Promotoriales statuto, causa ad Cameram devolvatur. 4ta. Quod ubi de *Judicio* pandendo agitur, *duo modi* sint ad Cameram *devolutivi*: Scilicet requisitionis, lapsusque termini legalis menstrui, si ea requisitio probari possit; vel Promotorialium. 5ta. Quod contrà ubi coëptum jam est coram inferiori *Judicio*, (cum hic nullo amplius termino legali finiendæ *Litis* constringatur, vid. *suprà* §. 8. è cujus effluxu de apertè denegata, vel dolosè protracta *præsumtivè* liquere possit) vix aliam litiganti patere viam, causam ad Cameram devolvendi, quam per Promotoriales; quibus hoc casu terminus hominis, *nach Gestalt und Gelegenheit des Orts und der Sachen* &c. inseritur, videatur *Recess. Deputat. 1600. §. 27.* Casum verò unicum, quo Promotorialibus opus non est, jamdum *suprà* §. 5. memoravimus. 6ta. Denique veritas hæc est: Quod meritò incandescendum sit illis, qui Legi sat claræ novum glaucoma ex *Recessu Imperii de Anno 1566. §. 108.* inducere conantur.

§. 14.

Hi scilicet rursus eò prolabantur, ut præter Promotoriales documentum requisitionis & denegationis exigant, errore manifesto atque in *Ordinat. Cam. de Anno 1555. part. 2. tit. 26. §. 2.* apertissimè damnato. Quo ipso litigantes in easdem omninò difficultates intrudunt, ad quas evadendas Literæ Promotoriales primitùs inventæ sunt. Numquid enim ob id ipsum, quod requisitionis documentum sæpe haberi non posset, *Recessus Visitationis de Anno 1550. §. 20.* viam Promotorialium in Judiciis Austrægalibus indulgit? Numquid porro Antecessores Camerae Imperialis eandem ad quosvis inferiores Judices eadem ex ratione applicaverunt? ita ut ipsarum insinuatio, vi *dictæ Ordinationis Cameralis*, pro nova requisitione sit, indeque Judex supremus resciat, terminum administrandæ Justitiæ vel à lege, vel certè ab homine præfixum, præterlapsum esse. Denique an non Lex ita scripta est: ut Promotorialibus in Camera impetratis insinuatique Judices intra diem dictam *non expectatâ ulteriori requisitione* Jus administrent, Judicium diemque statuunt, & reliqua, quæ Promotorialibus imperantur, perficiant, nî fecerint: Actori in Camera *etiam nullo prolato ulteriori documento negatâ Justitiæ* Jus administretur? videatur Denais. *de Jure Camer. tit. 171. §. 4.*

C 2

§. 15.

§. 15.

Cui non adversatur *Recess. Imper. de An. 1566.*
 §. 108. ut enim inspicienti pater, desumptus est ex
Recessu Visitationis de Anno 1550. §. 20. nisi quod
 ultimus versiculus: Da aber solche aufgangene
Promotoriales hernach reproducirt, sollen keine
Process erkannt werden, es seyen dann zugleich
 auch die *Documenta Requisitionis* (oder *exequir-*
ter Promotorialium) und *denegata Justitia* fürge-
 bracht, 2c. de novo sit adiectus. Qui textus sanè
 disjunctivè intelligi debet, ut scilicet vel documen-
 tum insinuatorum Promotorialium vel requisitionis
 unà cum Justitiæ denegatione in Camera produca-
 tur, confer. *Denais. tit. 71. §. 5. Koch. ad Ord-*
nat. Cam. part. 2. tit. 26. num. 32. Tennagel. de de-
cernend. Process. class. 3. cap. 15. num. 3. 4. ibi:
 „Quasi dicat *Recessus*, ut aut Promotoriales insi-
 „nuatæ producantur, aut alias de requisitione &
 „denegatione legitimè doceatur.

§. 16.

Dictat hanc interpretationem ipsa ratio corre-
 ctionem Ordinationis evitandi non solum, sed &
Promotorialium origo, historiaque. Particula quip-
 pe zugleich, vult conjungi cum voce und, ita ut
 versiculus: Oder exequirter Promotorialium, ran-
 quam disjunctivus, ex natura verbi oder, per pa-
 renthe-

renthesin interiectus esse videatur. add. Notator
Rodingii *Pandect. Fur. Cam. lib. 1. tit. 15. §. 3.*
Blum. *Process. Cam. tit. 37. §. 15.* Schvvanman.
observat. 170.

§. 17.

Quæ veritas & inde patescit, quod dictus
§. 108. *Recess. Imper. 1566.* loquatur de *Requisi-*
tione super Austragis, ibi: *Gegen derselben Bie-*
dertheit &c. ubi notoriè alterutrum sufficit.

§. 18.

Neque in contrarium quidpiam facit *Recess.*
Deputat. 1600. §. 27. aut *Recess. Noviss. 1654.*
§. 163. cum uterque ad §. 108. *Recess. Imper. de*
Anno 1566. se referat: quæque in illo de requisiti-
tione super Austragis constituta erant, ad requisiti-
tionem ordinariorum Judicum, more majoribus usi-
tato, extendat; hincque pariter non nisi alternativè
documentum vel insinuatorum Promotorialium, vel
requisitionis denegationisque exigere dicendus sit,

§. 19.

Imò si memoratus §. 108. conjunctivè accipia-
tur, se ipsum destruet, supplicantem in fine ad ean-
dem impossibilitatem adigendo, à qua ipsum in prin-
cipio liberare voluit.

§. 20.

Hucusque dicta mirè illustrantur ex iis, quæ habet Roding. *lib. 1. tit. 15. §. 27.* ibi: „Deputati
 „approbarunt sententiam illorum Assessorum, qui
 „statuebant, quod Promotoriales etiam in causa
 „pendente effectum devolutivum habere debeant.
 „Alii verò hanc appendicem addendam esse cen-
 „suerunt: quod supplicans in causis pendentibus
 „narrare, & docere debeat, daß ihm auf beschehe-
 „nes fleißiges Anhalten, nicht wolle nach Gestalt
 „und Gelegenheit der Ends Unter: Gerichts Ord-
 „nung und Gewohnheit zu seinem Recht verholff-
 „fen werden, vid. *Conclus. Cam. 1595. dub. 9. &*
 „*adject. Resolut. sub Lit. A. §. 4.* Alii denique hanc
 „appendice opus non esse judicarunt, quia *Ordina-*
 „*tio parte 2. tit. 26.* ex iustis causis constituisset,
 „quod Promotorialibus proximo inferiori Judici se-
 „mel insinuat, supplicans non teneatur amplius
 „*de denegatâ aut protractâ Iustitiâ* docere. Itaque
 „*sine appendice Cameralium sententia approbata est:*
 Ex quo evidenter elucescit, quæ mens sit sæpe fati
§vi. 27. Receptus Deputationis de Anno 1600.

§. 21.

Quantum verò attinet *Conceptum Ordinationis Cameralis part. 2. tit. 28.* ineptè compilatum sit, nec ne, parum refert; cum vi Legis destituatur, eoque

eoque aliter non utamur, quàm quousque cum fontibus suis conspirat.

§. 22.

Igitur firma manent hæc Juris nostri principia. Imum. Quod antequam Promotoriales impetrentur, Judex inferior omninò requirendus sit, vid. Tennagel. *class. 3. cap. 15. num. 3.* Blum. *tit. 37. num. 13. in fin.* aliàs enim Promotoriales ipsæ per sub- & obreptionem impetrarentur. Sed hæc requisitio in ordine ad obtinendas Promotoriales solum narrari, non autem probari debet, vide *Recess. Visitat. 1550. §. 20.* 2dum. Quod post insinuatæ Promotoriales nulla requisitio ulterior exigatur, sed solus lapsus temporis, documentumque factæ insinuationis Promotorialium ad *presumptivè* probandam apertam denegationem, dolosamve protractionem sufficiat. 3tium. Requisitionem denique; & vel lapsum termini menstrui pandendis Judiciis præfixi, aut denegationem, si ejus rei probatio in promptu sit, per se solam, impetrandæ Citationi sufficere.

§. 23.

Nec est, quod ex *secundo membro* non requirendæ post insinuatæ Promotoriales ulterioris requisitionis denegationisque, metuatur Judici inferiori fraudem fieri; si enim hic post insinuatæ Promotoriales intraque terminum iis præfixum officio suo fece-

fecerit satis, idque supplicans, Camerae subtraherit, editis actis id statim deprehendetur, hicque cum processuum sumtuumque jacturâ mox remittetur. Quod ipsum sibi volunt verba §vi. 27. *Recess. Deputat. de Anno 1600.* Doch soll denen Partheyen keine Gefährde gestattet werden, add. Roding. lib. 1. tit. 15. §. 27. ibi: „Actor, si in narratis sup-
 „plicationis pro Citatione contra veritatem factum
 „proposuisset, id per acta edita statim deprehendi,
 „& causam primo quoque tempore remitti posse,
 „Actore in expensas omnes condemnatô.

§. 24.

Illud verò prorsus extra dubium est: *Processus super denegata vel protracta Justitia non aliter in Camera decerni, nisi ea sit proxima, vel intermedius etiam cesset, Denais. tit. 171. §. 3.* Ergò nec *Promotoriales* aliter decernuntur. Pariterque sicut *Citatio super denegata protractave Justitia* non impetratur, nisi ubi causa ratione *qualitatis* talis fuerit, de qua Camera cognoscere possit, vid. de Ludolf *de Jure Camerali* sect. 2. §. 3. num. 9. pag. 190. ita nec *Promotoriales* aliter decernuntur: sed *Mandatis de administranda Justitia tunc locus est*, Blum. tit. 37. num. 30. generaliter quippe de Promotorialibus hæc tenenda est regula: *Quod cum sint modus devolvendi causam ad Cameram, ista toties locum non habeant,*

beant, quoties illa ratione qualitatis devolvi non potest, & contra. Quantitatis verò nulla hic habetur ratio; eo quod nec Summa Ordinationis, nec ullum Privilegium de non appellando obstat, quo minus lis ex capite denegatæ vel protractæ Justitiæ ad Cameram devolvatur, idèdque nec Promotorialibus decernendis ob stare possit.

§. 25.

Quin potius notò notius est: olim *Summam appellabilem* ad solas *Appellationes* restrictam fuisse, ac posterioribus demum *Legislationibus* ad causas *Nullitatum principaliter deductarum*, & *Restitutionis in integrum* in specie per *Recessum Imperii de Anno 1570. §. 69.* extensam esse. Quod cum *ratione denegatæ vel protractæ Justitiæ* non æquè contigerit, meritò *Juri veteri* inhaeremus, & sic quoque *praxis* servat.

§. 26.

De cæterò sicuti actus aliqui singulares, ad quos *Camera Commissarios* dedit, in *Camera* expediri non possunt, ita contra hos neque Promotorialibus locus erit, sive ii *Commissionem* suscipere detrectent, sive postea *Justitiam* protrahant denegentve: Cum isthoc casu *objectum tale* subsit, quod naturâ suâ ad *Cameram* devolvi non possit. Aliâ itaque viâ *Supplici*anti consulendum erit. Pro dita sunt hanc in

D

rem

rem *Mandata de administranda Justitia*, & subin
alios Commissarios petendi facultas.

§. 27.

Quod verò ajunt, in *causis voluntarie Jurisdictionis* Promotoriales non decerni, generaliter verum non est, nec à Blumio *dict. tit. 37. num. 31.* per *Autorem Prajudiciorum* probatur; iste enim agit de casu, quo quis supplicavit pro Attestato *seines Wohlverhalten*, speciesque fuit hæc: Zolen petiit illud à Magistratu Oppiduli Hirnsfeld, hic eum remisit ad Superiorem, ille rursus ad Inferiorem, tandem in Camera supplicavit pro Promotorialibus, & hæc denegabantur; Ideò sine dubio, quia Cameræ constare non poterat *von seinem Wohlverhalten*. Sed quid inde? & anne ex hoc exemplò generalis formabitur regula: *quod Promotoriales in omnibus causis voluntarie Jurisdictionis cessent?* non sanè! sed quemadmodum *quasdam causas voluntarie Jurisdictionis* Deckherrus ad Limbach. in *Process. Informat. cap. 1. num. 7.* Cameræ Imperiali vindicavit, ita in *his speciebus* Judice inferiore officium suum denegante protrahenteve, causam per Promotoriales ad Cameram devolvi, nil est quod impediat! eo quod hætenus, *ratione qualitatis* Cameræ Jurisdidio exclusa non sit.

§. 28.

§. 28.

Illud denique quod de *Decretis protractoriis* hucusque dictum est, de iis intelligi debet, *quæ nihil præjudicii circa litem principalem faciunt*; nam si huic præjudicent, non per *Promotoriales*, sed aliâ viâ (*Appellatione* nempe) consulendum est causæ, vid. *Mev. part. 2. decis. 111.*

§. 29.

Porro *Promotoriales* regulariter decernuntur *contra Judicem*, non *contra Partem*, vide *Lyncker. de Gravam. extrajudic. cap. 3. part. 2. num. 8. unica exceptio est in Recessu Visitationis 1550. §. 20. quæ ad materiam Austragarum pertinet. Ræna* quidem *Promotorialibus* non *infitur*, sed *termino* sine *Justitiæ* administratione *elapsô*, causa ad *Cameram* devolvitur, *quocunque* ea sit *statu*, *Recess. Deputat. 1600. §. 27.*

§. 30.

Itaque per *Nuncium* vel *Notarium* immatriculatum insinuat, & *judicialiter* reproductis *Promotorialibus*, (formulam vide apud *Roding. lib. 1. tit. 15. §. 14.*) terminoque effluxo, *Citatio* in *Camera* decernitur, pro qua *extrajudicialiter* supplicandum est, *Roding. lib. 3. tit. 12. §. 17. Blum. dict. tit. 37. num. 33.* Eâ verò decretâ, reliquus processus ordinario tramite decurrit.

D 2

§. 31.

§. 31.

Quæsitum est, quid juris sit: si quis neque requisitionem lapsumque termini legalis doceret, neque Promotoriales peteret, sed *Juramentum Perhorrescentie* præstare veller, statimque pro Citatione in causa principali supplicaret? vid. Deckher. ad Tennagel. *class. 2. cap. 14.* qui idem *class. 3. cap. 13.* censet, causam idè non statim in Camera recipi, sed demum prævia Citatione contra Judicem inferiorem ad videndum deduci causas legitimæ suspicionis, eâque propter advocari &c. Hujusque præjudicialis puncti decisionem primum insequi alterum Citationis processum contra partem. Ast hoc remedium, planè diversum esse à themate præsentis tituli, quis non videt? utut de reliquo nemini denegandum veniat, vid. Blum. *tit. 37. num. 19. Et 20.*

§. 32.

Mandata denique de administranda Justitia, sunt qui magis commendent, quam processum ex *part. 2. tit. 26. Ordinat. Cam.* Nos quidem fatemur, ea necessaria omninò esse quotiescunque causa ratione qualitatibus ad Cameram devolvi non potest. Sed extra hunc casum: male sibi consulit pars coram denegante protrahenteve Judice telam judicariam invita Minerva inire volens; effectum verò devolutivum post multas Literarum Informatoria-

rum,

rum, Mandatorumque ulteriorum ambages, demum obtinebit; neque hoc ex natura Mandati, sed ex constitutione de protracta denegataque Justitia fiet.

§. 33.

Quod verò Mandata de administranda Justitia semper cum clausula decerni asserit Blum. *dict. tit. 37. num. 35.* falsum est, vid. Frider. Mindan. de *Process. lib. 2. tit. 53. num. 5. circa finem.*

§. 34.

Cætera, quæ Blumius de Mandatis de administranda Justitia, item de Mandatis de Exequendo, huic titulo immiscet, ad titulum specialem, ubi de Mandatis agitur, spectant; quæ autem Ausstragas concernunt, commodius sub propria sua rubrica, quam hic quidem, traduntur.

§. 35.

Abominandum verò est illud assertum Blumii *dict. tit. 37. num. 40.* quasi Jure communi ob denegatam Justitiam Repressaliæ concederentur: cum *Recessus Imperii de Anno 1570. §. 84.* universaliter enunciet: *Dass die Repressalien in Rechten verboten seyen*, add. *Mascov. Jur. Publ. lib. 6. cap. 4. §. 4.* indeque eas in Imperio Germanico nequidem ob protractam denegatamve Justitiam permissas esse pateat.

D 3

§. 36.

§. 36.

Pro coronide monemus, Citationem super protracta denegatave Justitia iterum cassandam esse:

Primò. Ubi ab adversa parte probatum fuerit, Supplicantem nequidem ante impetrationem Promotorialium Judicem inferiorem pro administranda Justitia requisivisse.

Secundò. Quamprimùm apparuerit per ipsum Supplicantem steterisse, quo minùs intra terminum præfixum Justitia redderetur.

Tertiò. Quoties ex actis editis manifestum fuerit, Judicem processisse, idque Supplicantem in Camera dolosè reticuisse.

Quartò. Multo magis idem fieri debere, quando de falsitate Instrumenti Notarialis requisitionem denegationemque attestantis constituerit; de quo aliquando conquestos esse Status apud de Ludolf *Jur. Camer. Append. 1. pag. 6.* videre licet.

Quintò. Prout Promotoriales nunquam decernendæ sunt, ubi Supplicans nequidem narraverit antecedaneè requisitionem factam esse; ita ob hunc defectum tam ipsas Promotoriales sub- & obreptitiè impetratas, quam infecutam Citationem corruere.

§. 37.

Dictum est hucusque satis de Promotorialibus,
tan-

tanquam medio præsumtivè probandi denegationem protractionemque; quomodo verò in ordine ad obtinendam illicò Citationem probetur denegatio vel protractio, item requisitio lapsum mensis præcedens, (de quo Lyncker. *de Gravam. extrajudicial. cap. 3. part. 2. sect. 1. membr. 1. §. 1. junct. cap. 5. sect. 1. §. 4.* ex professo disputat) idèd multis referre supersedemus, quia hæc materia partim ex doctrina generali de probationibus petenda est, partim ex traditis Doctorum de probanda requisitione super Austrægis, lucem suam fæneratur, vid. Deckher. *Vindic. tit. 27. num. 62. 63.* & Blum. *h. l.* quæ huc eo magis applicanda veniunt, quo certius est, requisitiones super Austrægis, cum requisitionibus quorumcunque ordinariorum Judicum, ex mente verbisque Legum nostrarum pari jure censerì.

§. 38.

Quocirca etiam, sicuti in materia Austrægarum nonnunquam consultum est, protractionem Justitiæ per ipsa edita acta probare, eumque in finem Compulsorales in Camera petere, vid. Deckher. *Vindic. tit. 27. num. 197.* ita pariter protractio reliquorum ordinariorum Judicum hac ratione demonstrabitur.

§. 39.

§. 39.

Denique quod ultra clarum tenorem Legum Cameralium Judicibus inferioribus planè nihil ulterius indulgendum, sed lapso termino vel legali, vel per Promotoriales præfixo simpliciter causa in Camera recipienda sit, non ea solum juris nostri ratione nititur, quod Legislator hunc lapsum pro modo præsumtivè denegationem protractionemve probandi induxerit; verum etiam ex eo provenit, quod Reges Germaniæ, olim indistinctè concurrentem Jurisdictionem cum Statibus habuerint, electivèque vel horum Tribunalia, vel Cæsaris Judicia in prima Instantia adire licuerit; ideòque effluxo tempore privativæ Statuum Jurisdictioni præfixo, his nullum omninò Jus supersit: sed omne, Jurisdictioni Cæsareæ (cujus custos vindexque Camerae est) tribui debeat.

T A N T U M.

Pag. 18. lin. 13. del. *Quod.* & pag. 20. lin. 13. leg. *tit. 171.*

Ko 1761^h₌

VD18

ULB Halle
007 530 390

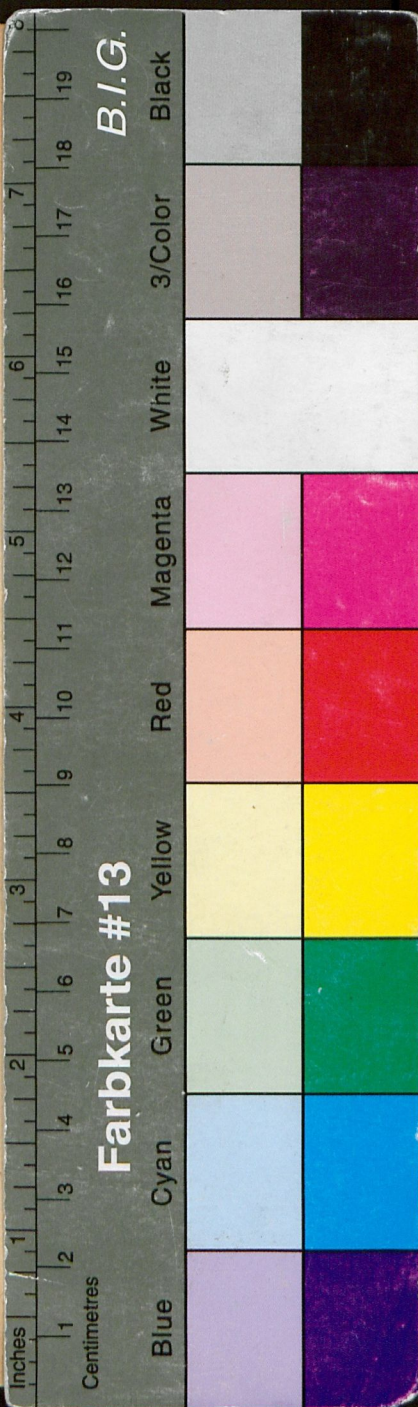
3

2 TRACTATUS
JURIS CAMERALIS,

DE

CAUSARUM DEVO-
LUTIONE AD CAMERAM
IMPERIALEM OB DENEGATAM
VEL PROTRACTAM A PROXIMO JU-
DICE JUSTITIAM,

verf: NEC NON

DE

LITERIS PROMOTO-
RIALIBUS.

AD PART. II. TIT. XXVI. ORDINAT.
CAMER. VETER.

PRÆFATIO DE PUNIENDO
INSUPER JUDICE JUSTITIAM DE-
NEGANTE, VEL PROTRAHENTE
DISSERIT.

WETZLARÆ,

Typis NICOLAI LUDOVICI WINCKLERI.
ANNO MDCCXLV.

